

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI AR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kt
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorát 4 kr. 1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bérleg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknel kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

105. szám.

BRASSO, Szombat, szeptember 12-én.

I-ső évfolyam 1885.

Az oláh forradalmi felhívás és a szászok proklamációja.

II.

A szász-német néppárt (süchsisch-deutsche Volkspartei) folyó hó 6-ára az országgyűlési képviselők Imrich és Zay beszámoló beszédeinek meghallgatására népgyűlést hívott össze a helybeli lövöldébe, és a felhívás kizárólag a szász-német néppárt tagjaihoz volt intézve.

Nem akarjuk kutatni, hogy miért intézte a felhívás csak a szász-német néppárthoz, mikor a megválasztott képviselők minden pártot képviselni hivatvák és mikor nekünk ép úgy beszámolni volnának kötelesek a nevezett képviselők, mint a szász-német néppártnak, miután ezen képviselők itt felkiáltás után választatván meg, egy pártot sem tekinthetnek a megválasztó pártoknak; azt sem akarjuk kérdezni, hogy miért nevezi magát ezen tisztán szászokból álló néppárt még külön német pártnak is, mikor minden szász német, habár feltehetően, hogy a „német” jelzés tán a nagy Németországhoz való tántoríthatlan vonalmat és ragaszkodást akarja kifejezni; sőt még azt sem akarjuk megvilágítani ezuttal, hogy a nevezett képviselők miről miként beszéltek, mert beszédek eredményeül, kifolyásul kell tekintenünk azon enuncziációkat, a melyeket ezen népgyűlés hozott és melyekről ezuttal megemlékezni akarunk.

A szász-német néppárt képviselőinek beszámoló beszédei után kinyilvánította, hogy: a szász-német néppárt a Barcaságban politikai pártakezicóknál a szolidaritás teljes fentartásával egyik a másikért helytállni kész; — továbbá kijelentette, hogy: a többi szász választókerületek politikai meggyőződésével egybehangzólag, a magyar államhoz való hű odaadásuk, a magyar fajhoz való loyális jóakaruk, a helyzet teljesen józan megítélése mellett, sajnos, de jövőre nézve is lehetetlenné teszi nekik egy kormányt támogatni, mely, mint a mostani, nem alkalmas az államnak tekintélyt, a magyar fajnak rokonszenvet, a hazának a belbékét megszerezni, nem alkalmas a törvényt, az állam erkölcsi hivatását tisztelni, nem alkalmas egy egészséges gazdasági politikát behozni.

Ezen pártunenciáció itt már régebben előkészítve lett és a kivitelre — miután azt

minden alapos és menthető alkalom nélkül világgá bocsátani legalább is nevetséges lett volna — legalkalmasabbnak kínálkozott a képviselők beszámolójának ideje és helye; tendenciája pedig nem más, mint az erdélyi magyar kultur-egylet mozgalmával szemben az idegenkedésnek kifejezést adni egyrészt, másrészt pedig a kormánynak szemébe mondani, hogy képtelen és hogy őt ezért nem támogatják.

A mi a kijelentés első részét illeti, melyben a szolidaritás ismételt kimondatik, az tisztán a kultur-egylet ellen irányul és kifejezést akar adni annak, hogy a szászok a kultúregylet mozgalmát politikai akciónak tekintik és attól egytől-egyig visszavonulnak, azt nem támogatják, azzal mindnyájan szembe szállni készek.

És ezen kijelentés minket közelebből e tekintetben nem érint, mert azt mi jól tudtuk, hogy a kultur-egylet a szászok józan eszére nem számíthat, és hogy a kultur-egylet boldogulni fog a szászok nélkül is; de igenis érdekes a kijelentés ezen első része, mert az világosan arra mutat, hogy a régi szolidaritás nagyon gyenge lábakon állhat, hogy ilyen erőszakos helyreállításra, felfrissítésre van szükség, és hogy kell valami józanabb, észszerűbb felbontó elemnek lenni azon pártban, mely szakítani akar az eddigi hagyományosan abszurd törekvésekkel, és ezen elemeket korlátokba szorítani lehetett és volt célja a bevezető kijelentésnek.

Kiválólag érdekel azonban a kijelentés további része, mert ez már nem a párt belügyét, hanem az államéletet, a hazát és a nemzetet is érinti, és ezért nem tartjuk feleslegesnek ezen nyilatkozattal behatóbban foglalkozni.

A mi magát a nyilatkozatot általánosságban illeti, az első sorban helytelen és jogosulatlan; mert egy boros és sűrös poharak mellett órákon át mulató néptöredék, egy közönség, mely egy vendéglőben összeül és melyről az sem tudható, hogy tulajdonképpen választópolgárokból áll-e, egy a kormány képességeit bíráló nyilatkozat leszavaztatására már csak azért sem lehet hivatva, mert az egy kormány képességeinek, tehetségeinek és egy ország viszonyainak az el- és megbírálásához a kellő képességgel nem bír és nem bírhat, s mert ha bírna is, ilyen enuncziációkra nem hivatott.

Már pedig ha egy vendéglőben összeült, a társadalom legkülönbözőbb s így műveletlenebb osztályából is álló, egy képviselői beszámoló beszéd meghallgatására tán képes közönség, melynek már csak összehívásánál fogva is egyéb hivatása nem lehet, mint füleit kinyitni és a képviselőt meghallgatni, — száját nyitja ki és mint egy areopag, olyasmi fölött mond véleményt, mit megítélni nem képes s a mi fölött rendesen csak évtizedek múlva a történelem mond és mondhat bírálatot vagy ítéletet, — egy ily nyilatkozat csak olyan lehet, mint mikor a tudatlan a tudományról, a részeg a józanságról beszél.

De hát mit is gondoltak azon urak? ... hogy világrendítő dolgokat követnek el azon nyilatkozattal? Hát kik voltak ott, kik a világ sorsát intézik? Avagy azt hitték, hogy most már a kormányt tönkretették? hogy már most ország-világ elhiszi nekik, hogy az államnak nincsen tekintélye, a nemzetnek rokonszenve, a hazának belbékéje?

Hát ki bizta meg azon urakat, hogy ők itt Brassóban az államélet barométerjei legyenek? És hol szedték azon rengeteg tudományt, mely ily bírálatra képesíti őket? és hol tartják ezen tudományukat? mert eddig az ehhez szükséges tudománynak még csak egy atomját sem tudtuk nálok feltalálni.

Valóban nevetséges, ha elgondoljuk, hogy a világ hálátlansága következtében egy ily óriási megerőltetésbe került pronunciamento oly gyarló módon enyészszék el a sületlenségek feledésének tengerében.

Belföld.

Trefort Ágoston vallás- és közoktatási miniszter, szünidei útjában szeptember 2-án Brüsseltől Párisba érkezett, hol hat napig időzött. A miniszter Párisból Stuttgartba utazott és onnét szeptember 15-én érkezik Budapestre.

»Romania irredenta.« A felső-váraljai (Alsó-Fehérmegye) gr. kath. papot, kinél a román irredenta kiáltványából több példányt találtak, elfogták. A m.-valkói (Kolozmegye) gör. kath. pap a neki zárt boríték alatt megküldött kiáltvány egy példányát a bánffy-hunyadi szolgabírónak beszolgáltatatta. A kiáltvány Romániában lett postára téve.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Mephistopheles a tudomány tőgájában.

(Írta: Radányi József.)

(Folytatás.)

Az egyik Laland-nak ezen állítólagos mondanása: „En az eget mindenütt átkutattam, és sehol Istennek nyomára nem találtam.” Ez nem sokat nyom a latban és pedig azért, mert midőn Herschel a kettős-napokat fölfedezte, sem Laland, sem a többi múlt századbeli francia csillagászok (Lambert, Boiron, stb.) nem tudtak meggyőződni a fölfedezés alaposságáról, és határozottan az ellen nyilatkoztak, hogy két közeli csillag között physikai összeköttetés létezhessen. — Nem csoda tehát, ha Laland az ő tökéletlen látásával Istennek nyomára nem talált; hiszen a szem előtt egymás körül nyargaló sok ezer kettős-nap közül sem látott meg egyetlen-egyet sem.

A másik állítólagos mondás történetét Buchner (13-próbás atheista) így beszéli el. Midőn Napoleon császár Laplace-tól kérdezte, miért nincsen »Mécanique céleste« című művében Istenről sehol szó, a nagy csillagász így felelt: »Sir, je n'avais pas besoin de cette hypothèse!« (Felség, nem volt szükségem ezen föltevésre.) — Ha Laplace valóban így felelt volna is, ugy ezt teljesen ellensúlyozza nevezett művében tett emelkiallása: »Philosophie, montrant moi

la main, qui a lancé les planètes sur la tangente de leur orbite!« (Bölcselkedő, mutasd meg nekem a kezét, mely a bolygókat pályájuk érintőjének irányába lökte!)

Haladjunk tovább.

»Tudományos kötelességünk, — mondja Buchner — az inductio megdönthetetlen törvényei szerint, az ismeretesebből az ismeretlenre következtetni.« Igen helyes; de hátha az az ismeretes, miből kiindulunk — tudatlanság! Akkor persze csütörtököt mond az inductio megdönthetetlen törvénye. Azt mondott Hudson Tuttle urnak is, ki 1860-ban a teleologia (cél-tan) ellen mindenünne összehordott argumentumai közé ezt a kérdést is felvette: »Miért adott a teremő épen Saturnusnak gyűrűket, holott ő hat holddal lévén ellátva, legkevésbé szorult azokra, míg a szegény Mars teljes sötétségben hagyatott?« Ime, a tudatlanság inductioja! 1860-ban még az volt az ismeretes, hogy Marsnak egyáltalán nincs holdja (sőt Maedler ki is számította, miszerint csekély súlyánál fogva nem is lehet holdja), s azóta mégis fölfedezték két holdját. Ebből láthatni, miként lehet a tudatlanságból is, inductio útján, fegyvert kovácsolni. — Ha Mars holdjait időközben föl nem fedezik, azt mondanák az emberek bizonyára: helyes az argumentáció, meg van találva a teleologia — mit tudunk, korlátot, mit nem tudunk, végtelen —

mondja Laplace. Lehetséges-e, kérdjük, azzal a mákszemnyi ismeretessel (melynek nagy része még a mellett csak olyan ismeretes, mint néhány évvel ezelőtt az vala, hogy Marsnak nincsen holdja) a végtelen ismeretlenről a lepelt lerántani?! Igen helyesen mondja a francia: »C'est gros Jean qui remontre son curé.« (Ni, a kamasz Jankó okosabb a lelkészénél; vagyis: A tojás okosabb akar lenni, mint a tyúk.)

»Ki a természet egy törvényét eltörli, valamenynyit eltörli.« — mondja Feuerbach. No hiszen eltöröltek az emberek eddigé már eleget s törölnek mindszüntelen. Könnyű nekik; ők csinálják a természet törvényeket, tehát el is törölhetik. A régi törvények szerint az állócsillagok egyhelyben állók voltak; ez nem vágott össze a tapasztalatokkal, tehát mozgósították őket. A régi törvények szerint a világtér üres volt; erre azt mondták: »az üres tér néha csak a mi fejünkben létezik«, töltjük ki aetherrel; kitöltötték, s most ennek a substantiája fölött folyik a vita. Törvény létezett egy közös centralis testről, de egy ilyen iszonyatos tömeget, mely az összes csillagokat nagyságban fölülmulná, sehol fel nem találtak; új törvényt hoztak tehát egy virtuális (képzelti) súlypontról, melyben az állócsillagok tömegösszege csupán hatályilag (virtuáliter) egyesül.

(Folytatás következik.)

Külföld.

A román kereskedelmi szerződés. A Franciaország és Románia közti kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló kísérletek dugába dőltek s így a mindkét részről fogantatba vett represszáliák megszüntetése nem várható. E sikertelen kísérleteket azzal hozzák összeköttetésbe, hogy Bratianu miniszterelnök tervezett utazását Párisba nem tette meg. Az osztrák-magyar monarchia és Románia közti kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozólag román hivatalos körökben szintén aggodalmak merültek fel.

Angol-orosz-afghán kérdés. A „Standard“-nak jelentik Pétervárról: Angolország formálisan elfogadta Oroszországnak a Zulíkar-szorosra vonatkozó javaslatát. Az ez iránt létrejött megegyezést haladéktalanul jegyzőkönyvbe foglalják.

A pápa a kremsieri találkozóról. Vatikáni körökből jelentik a „P. K.“-nak, hogy a Vatikánban a kremsieri találkozás jelentőségét eléggé tudják méltányolni és hogy a szent atya meglegedéssel vette tudomásul, hogy a találkozás egy az egyház jelvényeivel ékesített házban ment végbe.

Spanyol-német konfliktus. Martinez Campos, a ki mint spanyol katonai kormányzó megy a Philippinákra, rendkívül meghatalmazást kapott s 1800 embernyi csapat kíséri.

A francia hirlapok Don Carlos levelét közlik, melyben hivatkozva felhatalmazza, sőt kéri, hogy harcoljanak Spanyolországért, ha ennek becsületét fegyverrel kellene megvédeni.

Brassó megye az országos kiállításon.

IX.

A vegyészeti iparcsoportot befejezve, térjünk át a nyolczadik csoporthoz, az élelmi szerek, mint iparcikkékhez. Ez iparcsoport nemcsak ipari szempontból, hanem még inkább a mezőgazdaság szempontjából érdemel figyelmet s itt első sorban a hazánk leghatalmasabb iparát képező malomipar, mely az összes külállamokkal szemben az első helyen áll.

A malomipar hazánk egyik legrégebbi iparága, — különösen a kisebb vizekkel bíró vidékeken, hol a primitív szerkezetű vizimalmok divatoznak. Az első műmalom nálunk 1835-ben létesült s azóta számuk annyira emelkedett, hogy ma eltekintve a fővárostól, van Magyarországon összesen 24,924 malom 37,468 örlőkövel, a mi oly szám, melyben minket egy állam sem közelíthet meg a kontinensen. A liszt képezi ez idő szerint országunk legnagyobb kiviteli cikkét. A behozatal Magyarországra 70,551 métermázsza 987,714 frt. értékben, míg ezzel szemben ott áll a 3,540,051 métermázsza kivitel 57,702,835 frt. értékben. Tehát egyedül liszt kivitelünk után van az országnak 56,715,121 frt. tiszta haszna.

A malomipar mellett e csoportban igen szép szerep jut a husféléknek is, mint sódar, kolbász stb., melyek gyártása nálunk régi, nevezetes ipart képezett. Az utolsó évtizedben azonban leginkább fontosságot nyert nálunk a szalámigyártás olyannyira, hogy ma már nevezetes iparágat képez. Emeli ennek fontosságát ez iparcikknek nagy kivitele, mely ma már 351 métermázsza — 47,446 frt. — behozattal szemben 3,419 métermázsza kivittelt mutathat fel 376,106 frt. értékben, úgy hogy a szalámi gyártás czimén is a kiviteli többlet 328,661 frt. — mi az a'ig tíz éves iparágnál elég tekintélyes összeg.

Ugy a malomipar, mint a szalámigyártás Brassó megyében igen tekintélyes iparágak, a mit elég szépen bizonyít a kiállítás.

Malmainkat a kiállításon két csoport képviseli. Az első a »Brassói malmok gyűjteményes kiállítása. Részt vesznek ebben Hesshaimer Adolf, a kinek malma 1854 óta áll fenn s átlag 12 munkással dolgozik. Kiállított különféle lisztneveket.

Pellionis Frigyes, a kinek malma 1870 óta áll fenn s 6 munkással dolgozik. Ez már nem szorított a lisztre, hanem kiállított azonkívül különféle őrleményeket s nyersterményeket.

Scherg testvérek s Hornung, a kik különféle őrleményekkel vannak képviselve.

Seewald Rezső, az első brassai műmalom alapítója (1865-ben), a ki igen szép lisztgyűjteményt állított össze a kiállításra s ezenkívül nyersterményeket. —

Ez az egyik csoport, mely a négy malom termékeit egy csoportban mutatja be; míg a másik csoportot termelésre s a munkások számára nézve legnagyobb műmalmunk, Königes & Copony malmának termékei képviselik, a mely átlag 20—25 munkással

dolgozik s a malomipart itt legtökéletesebben üzi. — Kiállítás: mindennemű a malomiparba vágó őrlemények. Ezek képviselik megyénk liszttermelését, mely szintén nem a legutolsó; mi mellett megjegyzendő, hogy ezeken kívül még igen sok kisebb-nagyobb malom van a megye területén. Az általuk őrlött liszt- s őrleményekről sokat nem mondhatunk; de hogy azok minősége s ára versenyképes, azt leginkább a kivitel bizonyítja. Brassó megye malmait dolgozzák fel Háromszék buzáját s a Romániából bejövő gabonát, melyet liszt alakjában egyrészt a maga helyi piacán fogyaszt el, másrészt Romániába szállít. A liszt e megyének egyik legnagyobb kiviteli czikke.

Eltekintve ettől is, teljesen megnyugodhatunk malomiparunk jelenlegi álláspontján, ha csak azt tekintjük is, hogy megyénkbe lisztbehozatal alig, vagy egyáltalában nem történik. Ezen iparcsoportnak reánk nézve második fontos ága — mint már említve volt — a szalámi-gyártás.

Ezen iparágat három kiállító képviseli. Legrégibb s termelésre legnagyobb ezek között Mutzig és Slaminek szalámigyára, — alakult 1865-ben — mely 25 munkást foglalkoztatva, évenként 6000 métermázsza szalámit te mel, a melyet kizárólag Romániába exportál. Termékei igen jó hírnévnek örvendenek.

Kaszinói párbeszéd

Hazaffy János ügyvéd és Saxonius Justus nyugalmazott senátor közt.

Difficile est satyram non scribere.

IV.

Hazaffy. Az állítólagos alkotmányról majd később! Most csupán arra kérem, tisztelt szenátor ur, feleljen egy kérdésemre.

Saxonius. S ez volna?

H. Tudna-e nekem Európában egy oly országot vagy kormányt megnevezni, a mely kemény megtorlás nélkül csak perczig is túrné, hogy honpolgárainak egy kisdarab részét itthon és a külföld előtt az uralkodó nemzetnek s ennek kormányát minden kínalkozó s hajánál előragadt alkalommal úgy legyalázza, össze-vissza rágalmozza és jó hírnevét folyton úgy beszennyezze, miként ezt a mi drága szászaink napról-napra teszik?

S. (habozva) Az persze nem illik és kárhuzatos.

H. No lássa, tisztelt ur, a napról-napra provokált magyar kormány az önmegtartóztatásig türelmetes és szabadelvű; s bár könnyen találna utat és módot ezen páratlan orczátlanságok illendő megfékezésére; ezt még sem teszi. Sokkal magasabb elötte a saját és szőlés szabadsága és sokkal szabadelvűbb, semhogy e pokoli gonoszszággal határos izgatások láttára a jog és törvény útjáról csak perczig is leterne!

S. De minket szászokat régi alkotmányunktól még is megfosztott!

H. A szász „alkotmány“-tól? Ilyet a történelem nem ismert soha. Ezt Nagy-Szeben bölcsei fedezték fel újabb időben. Lehet ugyan szó Erdélyország alkotmányáról, miben a szászok is résztvettek; lehet szó szász privilegiumokról, szász municipális alapszabályokról; de a ki szász „alkotmány“-ról beszél, csak azért teszi, hogy a „Schulverein“ matadorjait e jogcimmal is félrevezesse.

Ama törvény, mely 1848-ban Magyar- és Erdélyország egyesülését szabályozza, 1-ső cikkében ezeket mondja: „Az eddig politikai nemzetek szerint fenállott terület-beosztások, elnevezések és az azokkal összekötött előjogok és szabadalmak, a mennyiben azok valamely nemzetiséget a többi kizárásával megilleték, megszüntetteknek tekintendők.“ S hozzá teszi: „A magyar- és erdélyországi összes polgárainak jogegyenlősége polgári és politikai tekintetben újból biztosítottatik.“ Ezen törvény sem önkény, sem forradalom kifolyása; létrejött az erdélyi országgyűlés törvényes határozatai alapján, a korona és a magyar országgyűlés szabad egyetértésével; azon országgyűlésen, a melyen az erdélyi követek teljes számban megjelentek. E szerint a szász területi jogokkal és szabadalmakkal is törvényt. A két ország egybeolvadt egységes állam, valamennyi polgáira nézve egyenlő jogok és egyenlő köteleességekkel. Az pedig elismert tény, hogy a nemzetiségek egyenjogúságát biztosító törvény a legliberálisabb elveken alapszik.

A törvény csupán egyetlen-egy kivételt enged meg; csak egyetlen-egy előjogot hagyván fenn, a rég letűnt időkbeli, ez pedig — igen jellemzően — az erdélyi szászok javára történt, kiknek a régi rendi szabályból (Ständische Ordnung) a nemzeti egyetem meghagyott; oly intézmény, melyen az ország többi nemzetiségeinek még nem engedtetett; de nem is követelte egyik sem. Ha alkottattak volna kivételes törvények, mik a szászoktól az általános érvényes jogot megtagadnák, vagy őket megrövidítenék, akkor volna értelme a panasznak és azon örökké ismételt, már unalmassá vált vádnak, hogy »a gyűlölt néptörzset megbuktattuk.« De becsületesen osztozunk velük mindenben, a mivel bírnak; ők azon szabadságokat élvezik, miknek mi örvendünk. Ha ez előttük gyűlölet, akkor mégis csak tudni szeretnénk, milyen nagyra kellene a fölöttünk való uralmuknak lennie, mit nekik átengednünk kellene, hogy őket szeretetünkről meggyőzzük?

Középkori szabadalmakkal, kiváltságos jogokkal, és »államokkal az államban« a mi időnkben többé kormányozni nem lehet. Nemcsak az erdélyi széke-lyeknek és magyaroknak, a szászok, kunok- és hajdunak is — mindannyi tiszta magyar faj — voltak kiváltságos jogaik. Mindezek áldozatul estek a modern

egységes államnak ép úgy, mint a szász privilegiumok; s ennél fogva a szász malkontesek jajveszékése meg nem indíthat minket mindaddig, míg azon modern-államokat meg nem nevezik, hol a népességnek valamely elenyésző része, a tiszta szászok alig számlál 150,000 lelket, oly kiváltságos jogokkal és állással bírva, mint a melyet a szász agitátorok reklamálnak.

S. Ön uram, — úgy látszik — elfelejtette, mily régi diplomákon és szabad leveleken (Freibrief) alapszanak az erdélyi szászok államjogi szabadalmi és külön állása; de főleg az 1791-ki törvények, melyek szerződés erejével bírnak e tekintetben annyira fontosak, hogy azok mellőzése, vagy megszüntetése a legkiáltóbb igazságtalanság!

Kulturegylet.

Az »Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület« brassó megyei fiókegylet tagjai közül tagsági díjaikat befizették:

VI-ik közlemény.

Stadach Gyula 10 frt; Magyar István, Barsay Albert, Zeriff Mihály, Kovács András Törösvár, Mihályi Károly Apácza, Perényi Róza, Antal János, Andrae Ede, Vargyasi Ferencz, Czinege István, Györfő Benő, Mátyás Károly 2—2 frt; Péterfi Sándor, Salamón Leó 1—1 frt.

Dr. Weisz Ignác 100 frt. alapító összeg első részletében 24 frt; Jánossy János 100 frt alapító összeg első részletében 24 frt.

Egy mulató társaság Pürkerczen 6 frt. Alsó-Rákos és Ágostonfalva vasuti állomások között dolgozó vasuti munkások 16 frt 2 kr. Fejér Gyula bárca könyve után 3 frt 10 kr. Báncs Emil Predeáról ottani tagok díjai 18 frt.

Az előbbi öt közlemény összege a »Brassó« f. évi 85, 86, 89, 90 és 93. számaiban kimutatva 400 frt. A most kimutatott összeg 127 frt. 12 kr. s így összesen 527 frt. 12 kr.

Kiállítási levél.

(A Brassói bány- és kohó-részvénytársaság pavillonja.)

1858-tól 1885-ig. Milyen rövid idő, mily óriási eredmény. A ki a brassói bány- és kohó-részvénytársaság pavillonjába lép, ki ama kitűnő izléssel kiállított tárgyakat megismeri, első tekintetre észreveszi, hogy ez egy életképes, egészséges, s az országra sőt a külföldre is szóló vállalat kiállítása.

A brassói bány- és kohó-részvénytársaság kiállít nyers, öntött és kovácsolt vasat, rudvas-féléket, vaslemezeket, szerszámvasat kovács-szervasat és gazdasági gépeket; kiállítja terjedelmes kőszénbányáinak termékeit.

Hogy fogalmunk lehessen a gyár kiterjedéséről, röviden megemlíti ama gyárcsoportokat, melyekben a brassói bány-egylet működik. Krassó-Szörénymegyében fekszik a bányási vagyis roszkábányai vasgyárcsoport Erdélyországban a kaláni vasgyártelep, mely magában foglal vasolvasztókat, öntödét, hengerművet és gépműhelyt. Egy harmadik csoportot képez a petrozsényi kőszénbányászat, melynek terméke az a kőszénoszlop, mely bizonyítéka a minőség kitűnőségének, és a munkások ügyességének. Ezen gyárcsoportokhoz csatlakozik két uradalom, melyeken nagy kiterjedésű erdőségek, sok tüzelő és szerszám, valamint fűrészfának előállítását és értékesítését teszik lehetővé. Ezen területek 11900 hektárt tesznek.

A brassói bány- és kohógyárnak évi termelése nyersvasban 180.000 mázsát tesz, mely mennyiségből csak 10—20 ezer mázsza kerül eladásra, a többi mind az egylet saját öntődéiben használtatik kereskedelmi áruk gyártására. — Ezen utóbbiakból termeltetnek évenként

hengerelt rudvas (lapos	
gömbölyű és abroncsvas)	85,000 mázsza
kovácsolt rud és szervas	10,000 „
hengerelt lemezvas	8,000 „
öntvények	25,000 „
szervas áruk	1,200 „
összesen mintegy	130,000 mázsza;

gazdasági gépek készülnek Nándorhegyen, mintegy 100.000 frtnyi értékben.

A kőszénterm. Petrozsényben évenként 1,800.000 mmázsát tesz, melyből körülbelül 20% a gyár szükségleteit fedezi a többi 80% áruba bocsátatik.

A nyers anyagok nagyobb részét saját kezelés mellett állítatnak elő, a vásárolt anyagok belföldön szerezhetnek meg a Siléziából szerzett pirszen kivételével.

Ha fogalmat akarunk szerezni a gyár jótékony működéséről, a munkások statisztikáját kell csak áttekintnünk, mely szerint nem kevesebb, mint 3586 állandóan alkalmazott munkás, 44 tiszt és 75 felvigyázó és a fuvarosokat beszámítva 1630 ideiglenesen alkalmazott munkás keresi eme gyárban kenyerét. S ha valahol, úgy itt a humanizmus tölti be a munkaadó szívét a munkással szemben. Gondoskodik az egylet a munkásról, ha egészséges és ha beteg. Betegség, rokkantság, és munkaképtelenség esetén ugyanis mind a három gyárcsoportozatnál egy-egy társaspenztárt létesítettett ezen társ-láda összes vagyona 12000 frtot tesz. Azonkívül van kórház, 4 gyógyszerár, 5 gyári orvos. Gondoskodik az egylet munkásai kulturális haladásáról. Így a lekipásztorság költségeit majdnem egészen maga viseli. Iskolát tart fenn Nándorhegyen, Ruszkabányán, Ruszkitzán, Lukány, Kalán és Petrozsényben. Gondoskodik munkásai egészséges lakásairól. egy szóval a leghumánabbul bánik munkásaival; nem csoda tehát, hogy szakértelem párosulva oly fényes eredményt hoztak létre, mely fényes eredmény.

ménynek mintegy miniaturja eme kitűnő egyet kiállítására.

A hengerelt vasnak, mindenféle változata a lapos, a négyszög, gömbölyű, sín, kapocs, keréksín, vas stb. képezik az első fokot. Egy fokkal tovább megyünk a vas feldolgozásában s eljutunk a különböző lemez-készítményekhez zárlemez, fedellemez, perselylemez stb. Tovább, a vasnak már művészi feldolgozása, mint mezőgazdasági gép és eszköz, borsajtó, tengeri morzsoló, eke, Baker rosta, cséplőgép, kiviteli eketaliga, alacsony járgány, eketaliga.

A vasnak egy másik neme már a művészibb kovácsolt vagy vert vas, boszniai török, philippopol vas-egyszeres boszniai ekelemez stb., ezek első feldolgozásainak válfajai. A második feldolgozásban a vas mint mint szeráru jelentkezik, tengelycsont, kovácsüllő, fészrud, ütő csákány, kerti gereblye stb. ekefej. Ezután következnek az ásó, lapátok és kaszák a legkülönbözőbb, mondhatni internacionális változatban, mert majd minden nemzet megtalálhatja itt ásó és kapane-meit. Így a Schmied-féle ásó, Mistlbachi, oláh kapá, még pedig vagy kerek, vagy szögletes fűlő. Románországi, bolgári és erdélyi kapák. Elérkeztünk oda, hol az ipar megszűnt csupán ipar lenni, és mint a művészet testvére mutatja be magát. A brassói egyet megmutatta, hogy gyáraiban nemcsak munkások, hanem művészek is dolgoznak. A kályhák kiállítását értjük. A legpraktikusabbtól a művészileg szépig váltakoznak a melegség jótékony osztogatói, mint töltő, reggeli huzam, takarékos, köszönkályhák egyrészt mint kabinet, oszlop, szalonkályha másrészt. S végül a vas harmadik neme az öntött vas különféle alakban tárul szemünk elé. Így alakban a vasat mi városiak is mindennap látjuk, mint rácsot, mint üstöt, mint padállvány, mint luxustárgyakat. Mily hanyatlás vehető egyszerre észre az óriási vasrudakból, melyek legelőször ütötték meg szemünket, köröskörül nem látható semmi, hanem igen is egy művészileg öntött nagy és kis szarvas egy „nagy” és „kis” ló-gyertyatartó, csemegetányér, bányász, álló és fekvő kutya, írószék, kéz, törpe, gyermek, oroszán levélterhelő virágasztal, és mégis mily haladás az anyagtól a művészig.

Korántsem merítettük ki az anyagot, ez az egy

kiállítás beható tanulmány tárgyát képezheti, még inkább amaz egyet működése, mely eme kiállítást létrehozta. Magyarország ipara nyújtja elismerő koszorúját az eddigi működésért az egyletnek, Magyarország ipara serkenti további áldásos működésre. S kik eddig oly hathatósan mozdították elő a magyar ipar fejlődését, nem fognak elzárkózni, ennek hálás buzditó sorozata elől, hanem haladni fognak a megkezdett uton a haza és maguk dicsőségére.

S. g.

Helyi és vidéki hírek.

Jótékonykezélni működvelői előadás. A helybeli iparos ifjak ált. önképző és betegsegélyző egylete tagjai által a betegsegély-alap javára vasárnap, f. évi szept. 13-án a városi vígadó (Redoute) nagytermében előadatik: „A csizmadia mint kísértet”, népszinmű 3 felvonásban. — Helyárak: földsz. és em. támlásszék 80 kr.; zártszék földsz. 50, emel. 60 kr.; földsz. állóhely 35, em. 40 kr.; karzat 20, ülőhely 25 kr.; katoná- és deákjegy 25 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

Halálozás. Nagy-Küküllőmegye központi irodavezetőjét, Mezei Viktor urat, lapunk kitűnő külső dolgozó társát súlyos csapás érte. Hőn szeretett kedves neje, szül. Ürmösi Maurer Róza, f. hó 8-án éjjeli 1 órakor élete 34-ik s legboldogabb házassága 11-ik évében öt heti szenvedés után elhunyt. hátrahagyván mélyen lesújtott férjét s 2 gyermeket. Temetése általános részvét mellett f. hó 1-én ment végbe Segesváron. Fogadja mélyen sujtott barátunk s munkatársunk legőszintébb részvételünk kifejezését. Az elhunynak pedig béke s áldás hamvaira!

Nagyszebenből írják, hogy Marlin Rezső ügyvéd, ki annak idején mint a Friedwanger családon elkövetett gyilkosság felbujtója elfogatott, az ottani tébolydában meghalt. Élete utolsó napjaiban szörnyű kínokat szenvedett.

Stefania főhercegnővel e hó 7-én kicsi hja, hogy baleset nem történt. Amint ugyanis a Cacciati-re nevű kirándulóhelyre kocsizott, egy egylogatu kocsi,

hogy helyet adjon, félreállott az utból, de a nép zajongása és kiabálása folytán a ló megvadult s egyenesen az udvari kocsinak rohant. A főhercegnő egy pillanatra elhalványodott, de a mint meglátta, hogy a megriadt lovat sikerült visszatartani, mosolyogva nyugtatá meg Sylva Taroucca grófnőt, a ki mellette ült.

Elevenen eltemetve. A bécsi Custozza-utca szögletén egy ház épül s a kőmíves munkáknál egy Gentelini János nevű napszámos is volt. A pallér elhanyagolta a támasztó oszlopoknak kellő mennyiségben való föllátását, a föld beomlott s maga alá temette Gentelinit. Társai ugyan gyorsan kiásták, de a szerencsétlen ember oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a Rudolf-kórházban — hová szállították — most halálos betegen fekszik.

Kivégzés Békés-Gyulán. A 21 éves Szívós Lajos paraszt suhanczot, ki tavaly ősszel a szeghalmi postakocsist lelőtte s a kocsiiban levő pénzt elrabolta s kit emiatt halálra ítélték, f. hó 12-ikén fogják Békés-Gyulán fölakasztani.

Megyasó, zemplénmegyei mezővárosban szept. hó 7-én nagy tűz dühöngött, minthogy a lakosság nagy része a szomszéd szikszai vásáron volt a szél által hajtott elem gyorsan futott végig az egész álvégen. Hogy még nagyobb veszély nem történt, azt a városi bírónak és Török Aladár földbirtokosnak köszönhetni, kik a segélyt organizálták.

A kolera. Marseilleben hétfőn 16 ember, Toulonban 12 ember halt meg kolerában. Spanyolország területén összesen 598-an estek a járvány áldozatául.

Ingatlanok bírói árverezése. Türkösben, a községi irodában, f. hó 14-én d. e. 9 órakor el fog adatni Zagoneán Alexa és nejének Türkösben, 137. és 138. házszám alatt levő ingatlan birtoka, 168 frt kiküldési ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. járásbírósa megbízottja fogja foganatosítani.

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

1. szám — 1885.

Az 1870. évi XLII. t.-cz. 22. §-a értelmében a törvényhatóság igazoló választmánya által az adóhivatal ki-mutatása alapján az 1886. évre összeállított

névjegyzéke Brassó megye legtöbb adót fizetőinek.

1. Czell Károly, gyártulajdonos. 4784 frt 61½ kr. (Gyógyszerész.)
2. Dr. Czell Vilmos, gyártulajdonos. 3656 frt 49½ kr. (Jogtudor.)
3. Königes János, kereskedő. 2539 frt 28½ kr. (Kereskedelmi k. tag.)
4. Kamner Ede, kereskedő. 2151 frt 82 kr. (Kereskedelmi k. tag.)
5. Czell Frigyes, gyártulajdonos. 1828 frt 24½ kr.
6. Quittner Salamon, gyártulajdonos. 1743 frt 04½ kr.
7. Dr. Fabriczius József, városi főorvos. 1632 frt 90 kr. (Orvostudor.)
8. Hesshaimer Adolf, kereskedő. 1619 frt 56 kr. (Keresk. kam. alelnök.)
9. Bachmayer Gyula, ügyvéd. 1348 frt 09 kr. (Ügyvéd.)
10. Maier József, ügyvéd. 1305 frt 92 kr. (Ügyvéd.)
11. Vasadi József, kereskedő. 1211 frt 69 kr. (Kereskedelmi kamarai tag.)
12. Quittner Gusztáv, gyártulajdonos. 1179 frt 81½ kr.
13. Kupferstich Manó, gyártulajdonos. 1179 frt 81½ kr.
14. Joanides György, kereskedő. 1142 frt 90 kr.
15. Bartha István, szabó. 1136 frt 84 kr. (Kereskedelmi kamarai tag.)
16. Diamandi Manole, kereskedő. 1129 frt 36 kr. (Keresk. kamarai elnök.)
17. Ridéli Frigyes, magánzó. 1089 frt 85 kr.
18. Plekelsfeld József, magánzó. 1087 frt 70½ kr.
19. Prendtner József, kereskedő. 1087 frt 39 kr. (Keresk. kamarai tag.)
20. Zeides Péter, magánzó. 1028 frt 41 kr.
21. Dück József, gyártulajdonos. 1016 frt 91 kr. (Keresk. kamarai alelnök.)
22. Langer Tamás, magánzó. 949 frt 21 kr. (Ügyvéd.)
23. Thiess Károly, lelkész. 942 frt 38 kr. (Lelkész.)
24. Nemes Péter, kir. közjegyző. 918 frt 57 kr. (Ügyvéd.)
25. Hiemesch Henrik, mészáros. 917 frt 94 kr.
26. Schobeln Károly, nyugalmazott alezredes. 892 frt 90½ kr.
27. Teutsch Gyula, gépgyáros. 831 frt 05 kr. (Kereskedelmi kamarai tag.)
28. Korodi Mihály, csizmadia. 794 frt 05 kr. (Keresk. kamarai alelnök.)
29. Schlandt Gottlieb, bűrgyáros. 772 frt 18 kr. (Keresk. kamarai tag.)
30. Copony Márton, kereskedő. 769 frt 64¼ kr.
31. Marienburg Rezső, magánzó. 740 frt 30 kr.
32. Puskariu József, ügyvéd. 725 frt. (Ügyvéd.)
33. Schmidt Albert, magánzó. 713 frt 56 kr.
34. Id. Zell Frigyes, magánzó. 710 frt 29½ kr.
35. Tartler Márton, magánzó. 703 frt.
36. Remenyik István, nyugdíjint. igazgató. 689 frt 26 kr.
37. Dr. Otobán Nándor, honvéddandár-orvos. 670 frt. 80 kr. (Orvostud.)
38. Dusoiu János, kereskedő. 622 frt 38 kr. (Kereskedelmi kamarai tag.)
39. Böhlert Ede, városi alorvos. 619 frt 21 kr. (Orvos.)
40. Ludwig Ferencz, vendéglős. 612 frt 17 kr.
41. Popovits András, kereskedő. 606 frt 90 kr.
42. Römer Gyula, tanár. 580 frt 70 kr. (Tanár.)
43. Müller Gyula, kereskedő. 568 frt 55 kr.
44. Binder Frigyes, kereskedő. 566 frt 20½ kr.
45. Zeidner Henrik, könyvkereskedő. 549 frt 99½ kr.
46. Jakab József, ügyvéd. 546 frt 94 kr. (Ügyvéd.)
47. Schwarze Henrik, cipész. 539 frt 78 kr. (Kereskedelmi kam. tag.)
48. Stenner Pál, magánzó. 523 frt 95 kr.
49. Eremias Demeter, kereskedő. 506 frt 73 kr.
50. Honigberger Frigyes, magánzó. 504 frt 63 kr.
51. Herfurt Ferencz id., magánzó. 501 frt 27½ kr.

53. Jekelius Károly, kereskedő. 492 frt 10 kr.
54. Dück György, nyugalmazott törvényszéki elnök. 472 frt 53½ kr.
55. Montaldó József, czukrász. 471 frt 54½ kr.
56. Henning Frigyes, magánzó 468 frt 40½ kr.
57. Adler Lipót, fényképész. 454 frt 26½ kr.
58. Türk Gusztáv, gyártulajdonos. 450 frt 22 kr.
59. Schwarze András, kereskedő. 449 frt 44 kr.
60. Lázár Gerő, kereskedő. 447 frt. (Kereskedelmi kamarai tag.)
61. Schuster Károly, gyógyszerész. 439 frt 28 kr. (Gyógyszerész.)
62. Steriu Constantin, kereskedő. 434 frt 59 kr.
63. Dr. Tartler Frigyes, megyei főorvos. 431 frt 04 kr. (Orvostudor.)
64. Muresianu Jakab, lapkiadó. 427 frt 38 kr.
65. Reich Ágoston, városi ügyész. 425 frt 05 kr. (Ügyvéd.)
66. Stamm Traugott, kereskedő. 421 frt 09 kr.
67. Zeidner Traugott, mészáros. 420 frt 20½ kr.
68. Felter Ábrahám, magánzó. 409 frt 56½ kr.
69. Dr. Schwarcz Frigyes, kórházorvos. 402 frt 05 kr. (Orvostudor.)
70. Ollinger György, kalapos. 401 frt 90½ kr.
71. Theuerkauf Antal, nyugalmazott ezredes. 391 frt 80 kr.
72. Schnell Károly, ügyvéd. 389 frt 68 kr. (Ügyvéd.)
73. Schreiber Frigyes, kereskedő. 385 frt 52½ kr.
74. Brennerberg Gyula, törvényszéki bíró. 385 frt 49½ kr.
75. Dr. Gusbeth Ede, orvos. 373 frt 42 kr. (Orvostudor.)
76. Salmen Frigyes, építész. 358 frt 07 kr.
77. Tittes György, gazda. 350 frt 48 kr.
78. Hornung Ferencz, mészáros. 348 frt 22 kr.
79. Márk Sámuel, vállalkozó. 347 frt 57 kr.
80. Fabriczius Károly, kereskedő. 343 frt 74½ kr.
81. Fabriczius Gusztáv, kereskedő. 343 frt 74½ kr.
82. Maager Károly, magánzó. 341 frt 77½ kr.
83. Lamberger János, kereskedő. 341 frt 50 kr.

P ó t t a g o k.

1. Hellvig Sámuel, serfőző. 338 frt 63 kr.
2. Kamner Sámuel, magánzó. 329 frt 21 kr.
3. Münnich József, kereskedő. 328 frt 32 kr.
4. Papp István, kereskedő. 326 frt 01 kr.
5. Papp László, kereskedő. 326 frt 01 kr.
6. Stenner József, rozsolis-gyáros. 323 frt 99 kr.
7. Socsek Ferencz, cipész. 323 frt 86 kr.
8. Alexi Theochar, nyomdatulajdonos. 323 frt 46 kr.
9. Járosi János, asztalos. 321 frt 15½ kr.
10. Pellionis Frigyes, kereskedő. 320 frt 21 kr.
11. Fromm Márton, kereskedő. 319 frt 60 kr.
12. Stinghe Lupan, kereskedő. 318 frt 35 kr.
13. Kugler Ede, gyógyszerész. 314 frt 22 kr. (Gyógyszerész.)
14. Eitel Frigyes, mészáros. 311 frt 38 kr.
15. Adler J. Rudolf, kereskedő. 303 frt 62½ kr.
16. Adler J., kereskedő. 303 frt 62½ kr.
17. Bernfeld Mór, vállalkozó. 301 frt 83 kr.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen névjegyzék mai napon kezdve folyó hó 24-éig a megye főjegyzőjének irodájában ki lesz függesztve, az igazoló választmány pedig a névjegyzék végleges megállapítása céljából üléseit f. szeptember 25. és 26-án fogja tartani, mely ideig mindazok, a kik netalán ezen névjegyzék ellen felszólamlani vagy az 1870. évi XLII. t. cz. 23. §-ban megírt kedvezményt igénybe venni óhajtják, a hivatalos órák tartama alatt a megye főjegyzőjénél ez iránybani megjegyzéseiket beadhatják.

Brassó, 1885. évi szeptember 5 án tartott igazoló választmány üléséből.

Schobeln Károly, s. k.
igazoló választmányi elnök,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

(213) 1-2

Tompa Sándor, s. k.
főjegyző.

Napoca.

5731. 1885. számhoz

telekkvi.

Árverési feltételek.

A brassói rom. kath. szegény-alap végrehajtónak Macină Nicolae és neje ismeretlen tartózkodásu végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tökekövetelés és járuléka iránti ügyében.

1. Az 1885. évi október hó 3-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatik a brassói kir. törv. szék területén lévő a brassói 6104. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 3173/a. 3173/b. helyrajzi számú ingatlanra 286 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át — végrehajtató kivételével — készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törv. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részben és pedig: az elsőt az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 45 nap a harmadikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 6%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án 39.425. igazságügy minisz. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a helyi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedésekor lép, és annak haszna ugyanazon időtől őt illeti.

7. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az

(212) 1-1

idézett törvényezikk 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

8. A tulajdonjognak vevő javára leendő bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tette, az általa megvett ingatlanra az érdekelt felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. cz. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Kelt Brassó, 1885. évi július 18.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Fára, jegyző.

Deési, elnök.

687/1885. szám.

(203) 2-2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszterium az 1885. évi szeptember hó 1-én kelt 29264. számú rendeletével a Nagyvárad-Kolozsvár-Brassói államut 448—449, 451—452. klm. szakaszán lévő besülyedt támfalak helyreállítását 1516 frt 02 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1885. évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtti 9 órájára a brassómezei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számított, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Brassóban, 1885. szept. 3.

A brassómezei m. kir. építészeti hivatal.

Sz. 1624. — 1885.

bgy.

Hirdetmény.

Csikmegye törvényhatósági bizottságának folyó évi június 30-án 175. jkvi. szám alatt hozott határozatát a Nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium idei augusztus hó 6-án 42240. sz. a. kelt leiratával helyben hagyván az alkalommal, a tervezett új megyeház építésének költségét 65765 frt. 74 krt. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített építési munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1885. év október hó 1-ső napjának d. e. 10 órájára Cs.-Szeredában a vár kasztélyban lévő alispáni irodába tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,

Szám 6498. — 1885. alisp.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1885. évi július 14-én 20379. és s fogarasmegyei közig. bizottság f. évi augusztus 8-án kelt 647. számú rendeletével

1)	a Sárkány-Törösvári hadászati út 23—24 klm. szakaszán Uj-Sinká mellett új h.d.nak	3160 frt 01 kr.
2)	" " " " 26—27 " " levő " "	2768 " 71 "
3)	" " " " 32—33 " " Almásmezőn egy " "	973 " 19 "
4)	" " " " 34—35 " " " " " " " "	885 " 91 "
5)	" " " " 50—51 " " a törösvári vesz. -int. előtti " "	1075 " 08 "
6)	" " " " utnak Uj-Sinka melletti védő rőzsgátnak	1290 " 37 "
7)	" —Homoródi ubiztosítást és korlátfák helyreállításának	744 " 62 "
8)	a Fogaras—Brázai uton Fogarasban levő I. számú áteresznek	244 " 71 "
összesen		11.112 frt 60 kr.

ral való helyreállítását engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1885. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órájára a fogarasmegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására általános, vagy akár egyes helyreállításra is vonatkozó, az engedélyezett költség után számított s a részletes feltételekben előírt 10%-nyi bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 1/2 10 órájáig a nevezett alispáni hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni; megjegyeztetvén, hogy két egyforma ajánlat közül az előbb benyújtottnak fog előny adatni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a helyi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. évi szeptember hó 3-án.

Gramoia Dániel, alispán.

Már szeptember 15-én

huzása a

Tisza-sorsjegyeknek.**Főnyeremény 100,000 forint.**

Egy igérvény ára egy egész sorsjegyre csak 2 frt 50 kr.

Ugyanekkor van szerencsém ajánlani OSZTRÁK VÖRÖS-KERESZT SORSJEGYEKET évi 3 huzással; főnyeremények 50.000, 25.000, 15.000 frt, még részletfizetésre is; BUDAPESTI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGYEKET a 1 frtjával (11 darab 10 frt), főnyeremény 100.000 frt, 20.000 frt, 10.000 frt, 5000, 4000, 3000, 2500 frt stb., összesen 4000 nyeremény; a budapesti tőzsdei jegyzékben foglalt sorsjegyeket is legolcsóbb napi áron.

(204) 4 6.

Október hó 1-én

huzása a

Bécs városi sorsjegyeknek.

Egy igérvény ára egy egész sorsjegyre csak 3 forint.

Főnyeremény 200,000 frt,

20.000, 5000, 5 nyeremény a 1000 forint stb.

ORENDI FRIGYES

váltóüzlete, Színház-utca 94.

Teljes ellátásra

(202) 4 6

elvállaltatik két vagy három jó házból való tanuló, kik gondos nevelésben részesülnének

Brassó, Vár-utca 189. sz. a.

(156) 12—

Egy szép nagy bolthelyiség

a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

és vegyünk **igérvényeket** Tiszavidéki sorsjegyekhez, főnyeremény 100,000 frt., 1 a 4,500, 4 a 1000, 1094 a 114 frt. Huzás f. é. szeptember 15-én. Egy igérvény ára csak 2 frt. 50 kr.

Bécs - városi igérvényeket 200,000 frt. főnyereménnyel, 20,000, 5,000, 5 a 1000, 12 a 250, 1280 a 140 frt. nyereményekkel; egy igérvény ára csak 3 frt. Huzás okt. 1-én.

Budapesti országos kiállítási sorsjegy — főnyeremény 100,000frt., 20,000 frt., 10,000 frt., 5000 frt., 4000 frt. 3000 frt., 2500 frt. stb. összesen 4000 nyeremény. Huzás október 31-én; egy sorsjegy ára 1 frt.; 11 sorsjegy csak 10 frt.

A román 5%-os törlesztési-járadék szelvényeit beváltom effektív ércpénzben, valamint a kihuzott román járadék-kötvényeket.

Ajánlom üzletemet bel- és külföldi arany- és ezüstpénzek, valamint bank- s államjegy gyors és pontos eladására s vásárlására; Európa minden piacán teljesítendő incasso-jára; szelvények beváltására, nyeremények kifizetésére s minden árfolyammal bíró papírnak a legolcsóbb kamatláb melletti hitelezésére.

Vidéki megrendelések az ellenérték előzetes beküldése, vagy postautóánvét mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Adler J. Jakab,

váltóüzlete. Főter, virágsor.

(199) 3-3.